

Обґрунтування
щодо схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, –
постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у
сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Змін до
деяких постанов НКРЕКП»

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який утворюється Кабінетом Міністрів України.

НКРЕКП здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

НКРЕКП здійснює державне регулювання шляхом, зокрема, державного контролю та застосування заходів впливу, формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізації відповідної політики у випадках, коли такі повноваження надані Регулятору законом.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону Регулятор здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктами, що належать до особливої групи споживачів у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення планових та позапланових виїзних, а також невиїзних перевірок відповідно до затверджених ним порядків контролю.

З огляду на викладене, НКРЕКП постановою від 14.06.2018 № 428 затверджено Порядок контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов (далі – Порядок контролю).

Крім того, відповідно до частини 1 статті 17 Закону для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор розробляє та затверджує нормативно-правові акти, зокрема, порядок (методику) визначення розміру штрафів, які накладаються Регулятором.

Порядок (методика) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затверджена постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800 (далі – Методика).

Законом України від 10.02.2026 № 4777-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» (далі – Закон № 4777) унесено зміни, зокрема, до Закону та Закону України «Про альтернативні джерела енергії», що стосуються окремих повноважень НКРЕКП у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

З метою приведення у відповідність Порядку контролю та Методики до положень Закону № 4777, Департаментом ліцензійного контролю розроблено проєкт рішення «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП», яким пропонується, крім приведення у відповідність до Закону № 4777, також унести зміни до Порядку контролю щодо регулювання сфери тепlopостачання та уточнення інших окремих його положень.

Крім того, пропонується уточнити окремі положення Методики визначення сум додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення діяльності із транспортування природного газу для оператора газотранспортної системи, який перейшов на стимулююче регулювання (додаток 33 до Порядку контролю) з урахуванням пропозицій Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері, наданих службовою запискою від 20.05.2026 № 431/16-26.

З огляду на викладене,

Департамент ліцензійного контролю пропонує:

схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» та розмістити його на вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

_____ Київ _____

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

ЗМІНИ

до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. У постанові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов»:

1) після пункту 1 доповнити новим пунктом 2 такого змісту:

«2. Установити, що з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» від 10 лютого 2026 року № 4777-ІХ на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування дія абзацу третього підпункту 2 пункту 1.1 глави 1 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов не застосовується.»

У зв'язку з цим пункти 2 – 4 вважати відповідно пунктами 3 – 5;

2) у Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов:

у пункті 2.6 глави 2:

абзац перший доповнити знаками, словами та аббревіатурою «(або копія наказу про призначення на посаду працівника НКРЕКП, завірена в установленому порядку)»;

абзац третій після слова «посвідчень» доповнити знаками, словами та аббревіатурою «(або копія наказу про призначення на посаду працівника НКРЕКП, завірена в установленому порядку)»;

у пункті 4.1 глави 4:

підпункт 4 після слова «законодавства» доповнити словами та знаком «та/або ліцензійних умов»;

підпункт 5 доповнити знаками, словами та аббревіатурою: «, зокрема, отриманих в процесі здійснення НКРЕКП моніторингу, проведенні розслідувань зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку (у тому числі проведення попереднього дослідження)»;

у главі 5:

підпункти 1 – 3 пункту 5.1 доповнити знаками, словами та аббревіатурою «, зокрема, при здійсненні НКРЕКП моніторингу, проведенні розслідувань зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку (у тому числі проведенні попереднього дослідження)»;

абзац перший пункту 5.7 після слова «законодавства» доповнити словами та знаком «та/або ліцензійних умов»;

абзац перший пункту 7.8 глави 7 після слова «законодавства» доповнити словами та знаком «та/або ліцензійних умов»;

у пункті 8.1 глави 8:

в абзаці четвертому слова та знак «ініціювати призначення експертизи,» виключити;

доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«ініціювати призначення експертизи із залученням фахівців (експертів) з числа осіб, які володіють необхідними знаннями для надання експертного висновку. Передавати таким фахівцям (експертам) матеріали перевірки, необхідні для проведення відповідної експертизи та отримання експертного висновку.

Фахівцям (експертам) забороняється розголошувати інформацію, отриману для проведення відповідної експертизи, крім випадків, передбачених законом.»;

у пункті 9.1 глави 9:

підпункт 3 після слів «службового посвідчення» доповнити знаками, словами та аббревіатурою «(або копія наказу про призначення на посаду працівника НКРЕКП, завірена в установленому порядку)»;

абзац третій підпункту 4 доповнити знаками, словами та аббревіатурою «(або копія наказу про призначення на посаду працівника НКРЕКП, завірена в установленому порядку)»;

пункт 10.10 глави 10 після слова «законодавства» доповнити словами та знаком «та/або ліцензійних умов»;

у тексті Порядку слово «ліцензіат» у всіх відмінках та числах замінити словами та знаком «суб'єкт, щодо якого здійснюється перевірка»;

пункт 3.23 додатка 4 викласти в такій редакції:

«

3.23	Ліцензіат продає гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, які не були передані при продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, за зовнішньоекономічними договорами (контрактами) та спрямовує дохід від продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на покриття витрат з виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, а також реєструє у реєстрі гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, генеруючі установки активних споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, у яких він придбаває електричну енергію за «зеленим» тарифом, а також забезпечує внесення достовірних відомостей (інформації) до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії						стаття 65 ЗУ № 2019-VIII; стаття 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії»; Порядок видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2024 року № 227; підпункти 41, 42, 43 пункту 2.2 ЛУ № 1471

»;

додаток 7 після пункту 3.33 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«

3.34	Ліцензіат забезпечує внесення достовірних відомостей (інформації) до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з						стаття 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії»; Порядок видачі, обігу та

	відновлюваних джерел енергії				погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2024 року № 227;

»;

пункт 4.13 додатка 8 викласти в такій редакції:

«

4.13	У разі функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, ліцензіат: реєструє у зазначеному реєстрі генеруючі установки активних споживачів, у яких ліцензіат придбаває електричну енергію за «зеленим» тарифом; здійснює заходи щодо продажу гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, отриманих ним за обсяги електричної енергії, купленої ним за «зеленим» тарифом. Ліцензіат спрямовує дохід від продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на покриття витрат з виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з				пункт 1 частини другої статті 57 ЗУ № 2019-VIII; стаття 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії»; Порядок видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2024 року № 227; підпункти 18, 19 пункту 2.3 ЛУ № 1469

	альтернативних джерел енергії. Ліцензіат забезпечує внесення достовірних відомостей (інформації) до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.					

»;

у графі «Нормативне обґрунтування» додатка 19:

у пункті 1.1 слова та цифри «підпункти 1 та 2» замінити словом та цифрою «підпункт 1»;

у пункті 3.14 слова, цифри та знаки «Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2007 року № 1198 (далі – Правила № 1198)» замінити аббревіатурою, словами, цифрами та знаками «НКРЕКП від 18 червня 2025 року № 888»;

у пункті 3.16 цифри «31» замінити цифрами «30»;

у пункті 3.18 слово, знак та цифри «Порядок № 1972» та слово та цифри «та 30» виключити;

у пункті 3.22 цифри «28» замінити цифрами «27»;

у пункті 3.23 цифри «32» замінити цифрами «31»;

у пункті 3.24 цифри «33» замінити цифрами «32»;

після підпункту 3.24 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«

3.25	Ліцензіат повідомляв орган ліцензування та споживачів, з якими існують чинні договірні зобов'язання, про прийняття рішення згідно із Законом України «Про санкції» про застосування, скасування та внесення змін до санкцій щодо ліцензіата або щодо кінцевого бенефіціарного власника ліцензіата та забезпечив виконання/дотримання обмежувальних заходів (санкцій).					Закон України «Про санкції»; підпункт 33 пункту 3.2 глави 3 ЛУ ВРТ

»;

у додатку 26:

абзац перший пункту 2 після слів та знака «тис. грн» доповнити словами «з точністю до двох знаків після коми»;

пункт 5 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

«35) сума коштів нарахованих, як плата за теплову енергію у зв'язку із щомісячною зміною ціни природного газу, що використовується для виробництва теплової енергії для потреб відповідної категорії споживачів;

36) суми коштів зняття за статтею витрат «Зміна товарної продукції» встановленої за рішенням НКРЕКП (у разі наявності).»;

в абзаці дев'ятому підпункту 4 пункту 7 слово «планованих» замінити словом «фактичних»;

пункт 13 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«б) сума коштів, отриманих ліцензіатом як плата за теплову енергію у зв'язку із щомісячною зміною ціни природного газу, що використовується для виробництва теплової енергії для потреб відповідної категорії споживачів.»;

у підпункті 8 пункту 15 слова «переглядом регульованої» замінити словом «підвищенням»;

у пункті 16 слова, знаки та цифри «та сумою обґрунтованих перевитрат ліцензованої діяльності, зазначених у пункті 15 цієї Методики» замінити словами, цифрами, знаками та аббревіатурою «сумою обґрунтованих перевитрат ліцензованої діяльності, зазначених у пункті 15 цієї Методики та сумою перевищення зняття коштів за статтею витрат «Зміна товарної продукції» встановленої за рішенням НКРЕКП (у разі наявності)»;

пункт 18 викласти в такій редакції:

«18. У разі порушення розподілу витрат на паливо при комбінованому виробництві на ТЕЦ теплової та електричної енергії, затвердженого рішенням НКРЕКП або врахованого при встановленні тарифів, що призвело до збільшення витрат, віднесених на виробництво теплової енергії у розмірі більше ніж на 5 %, компенсація таких витрат не здійснюється.»;

пункт 19 виключити.

У зв'язку з цим пункти 20 – 24 вважати відповідно пунктами 19 – 23;

в абзаці четвертому підпункту 7 пункту 4 додатка 28 слова «передачі електричної енергії» замінити словами та знаками «диспетчерського (оперативно-технологічного) управління»;

у додатку 33:

абзац третій пункту 5 після слова «коми» доповнити словами та знаками «та/або у євро за МВт·год на добу або в іншій іноземній валюті з точністю до чотирьох знаків після коми»;

підпункт 5 пункту 9 після абзацу п'ятого доповнити двома новими абзацами шостим та сьомим такого змісту:

«Економія витрат, пов'язаних із закупівлею природного газу, що використовується для забезпечення виробничо-технологічних витрат та нормованих витрат природного газу, використовується оператором газотранспортної системи за рішенням Регулятора у році, наступному за звітним роком/році, наступному після здійснення заходу контролю, для фінансування заходів з енергоефективності та/або для фінансування заходів, передбачених інвестиційною програмою, та/або для фінансування інших заходів, крім економії витрат, направленої відповідно до абзацу сьомого цього підпункту.

У випадку якщо економія витрат, пов'язаних із закупівлею природного газу, що використовується для забезпечення виробничо-технологічних витрат та нормованих витрат природного газу, зумовлена зниженням ціни природного газу внаслідок укладання довгострокових договорів (більше 1 року) для покриття обсягів виробничо-технологічних витрат та нормованих витрат природного газу з власником природного газу, зокрема газодобувним підприємством, виробником біометану або інших видів газу з альтернативних джерел, оптовим продавцем, або внаслідок закупівлі короткострокових стандартизованих продуктів, яка здійснюється на товарних біржах, діяльність яких регулюється законом, що визначає правові умови створення та функціонування (діяльності) товарних бірж, та які відповідають вимогам Кодексу газотранспортної системи, така економія витрат використовується оператором газотранспортної системи за рішенням Регулятора у році, наступному за звітним роком/році, наступному після здійснення заходу контролю, для фінансування інших заходів в обсягах не більше 75 % від такої економії коштів, решта 25 % економії залишається у розпорядженні ліцензіата.».

У зв'язку з цим абзаци шостий – восьмий вважати відповідно абзацами восьмим – десятим.

2. Постанову Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 вересня 2023 року № 1800 «Про затвердження Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» після пункту 1 доповнити новим пунктом 2 такого змісту:

«2. Установити, що з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» від 10 лютого 2026 року № 4777-ІХ на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування підпункт 1 пункту 1.1 глави 1 Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, застосовується в такій редакції:

«1) за порушення суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, які отримали ліцензії на провадження господарської діяльності та регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю яких здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг:

у сфері енергетики:

діяльності з виробництва, передачі, розподілу, розподілу малими системами розподілу електричної енергії, зберігання енергії, агрегації; постачання електричної енергії споживачу; трейдерської діяльності на ринку електричної енергії; здійснення функцій оператора ринку електричної енергії; здійснення функцій гарантованого покупця на ринку електричної енергії; діяльності з транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору), надання послуг установки LNG, постачання природного газу; діяльності з транспортування нафти, нафтопродуктів та інших речовин трубопровідним транспортом;

2) у сфері комунальних послуг:

діяльності з виробництва теплової енергії на теплогенеруючих установках, включаючи установки для комбінованого виробництва теплової та електричної енергії.»».

У зв'язку з цим пункт 2 вважати пунктом 3.
